

fra Stanko Kraljević

Roditelji: Martin i Šima r. Bubalo

Rođen: 12. kolovoza 1871. u Mokrom, župa Široki Bri-

jeg, krsno ime Petar.

Gimnaziju pohađao na Širokom Brijegu i Humcu 1884. - 1890., bogosloviju u Rimu 1890. - 1894.

Vojsku nije služio.

U franjevački red stupio na Humcu 25. rujna 1889. Svečani zavjeti: 2. listopada 1893.

Svećenički red: 24. ožujka 1894.

Službe:

1895. - 1896. kateheta na Humcu

1896. - 1901. prefekt i profesor na Širokom Brijegu

1901. - 1902. župnik u Kočerinu

1902. - 1904. župnik u Drinovcima

1904. - 1910. gvardijan i župnik na Širokom Brijegu

1910. - 1920. župnik u Grabovici

1920. - 1928 gvardijan i župnik na Širokom Brijegu

1928. - 1937. župnik u Rasnu

1937. - 1945. u mirovini na Širokom Brijegu.

S puno smisla za gradevinarstvo i ekonomiju djelovao je kao ekonom samostana i sjemeništa.

Poznati ispovjednik. Dostojanstveni misnik. Izvanredno pobožan kao sveće-

fra Arkandeo Nuić

Roditelji: Petar i Šima r. Perić

Rođen: 21. veljače 1896. u Drinovcima

Kršten: 22. veljače 1896.

Krsno ime: Nikola

Osnovnu školu pohađao u rodnim Drinovcima, gimnaziju na Širokom Brije-

gu, bogosloviju u Mostaru i Beču. Doktorat teologije položio na bečkom sveučilištu 1923., a Filozofski fakultet (klasična filologija) završio u Parizu 1923. - 1927.

Vojsku nije služio.

U franjevački red stupio na Humcu 17. rujna 1914.

Jednostavni zavjeti: 17. rujna 1915. Svečani zavjeti: 4. listopada 1918.

Svećeništvo: 28. kolovoza 1921. u Beču.

Službe:

1922. - 1923. nastavnik na Širokom Brijegu

1923. - 1927. studirao klasičnu filologiju na Sorboni u Parizu

1927. - 1945. profesor na Širokom Brijegu.

Bio je vrlo osjećajna duša. Daci ga prozvaše "fra Rodo",

a neki su ga zvali i "ovčica Božja".

Osim što je bio simpatičan kao profesor, daci su se divili njegovoj europskoj naobrazbi. Bio je veliki intelektualac, novinar koji je surađivao u više listova.

O životu se od njega naučilo više nego od drugih profesora.

Bio je predstavnik onih fratara koji se nisu bavili politikom.

Nije bilo đaka koji bi ga se bojao, a ocjene su bile nevažne. Kada bi on ulazio u razred, daci bi s užitkom počeli moliti na latinskom, francuskom ili grčkom jeziku. Utjelovljenje dobrote, mira i staloženosti. Njegov način ulijevanja znanja bio je poseban, njegov.

nik. Volio je molitvu krunice i često bi je molio.

Čovjek prirodan, jednostavan. Znao bi pomiriti i sela poput kralja Salomona.

Iako povučen i ozbiljan znao bi se našaliti na svoj račun. Na odlasku iz župe Rasno je rekao:

"Ako sam nekome dužan neka odmah dođe i ja ću vratiti, a što se tiče dugova meni, ja praštam sve" Davao bi potajice, da drugi ne znaju, a za uzvrat je tražio da ovaj izmoli koji Očenaš za dobročinitelja.

Sjedio bi uz radio prijemnik slušajući i po pet

postaja. Znao je francuski, njemački, poljski, talijanski. Držao je puno do sebe.

Njegovi đaci svjedoče da je bio strog, ali pravičan. Prema manjima je bio strog, a starije je uvažavao.

Bio je odličan pedagog. Znao bi se dobro naljutiti na neznanje.

Ispovijedao je cijelu noć uoči dana stradanja narod koji se sklonio u fratarsku hidrocentralu.

Dobri starac, poluslijep. Zadnji dan prije ubijanja, neki nisu pod njegovim utjecajem obukli habit, kojega su inače oblačili da bi

izbjegli mobilizaciju. To ih je tada spasilo, jer su partizani samo gledali na one koji imaju habit.

Partizani ga 7. veljače 1945. s jedanaesticom su braće ubili, spalili i zatrpali u ratnom skloništu na Širokom Brijegu. Vođeni su iz zbornice na ubijanje jedan po jedan u razmaku od nekoliko minuta. Kad je došao na red, stražar mu je rekao: 'Hajde ti sada, družo!' Fra Stanko mu odvrati: *Nisam ja drug, ja sam brat!*

Tijelo mu je s drugim fratrima ukopano 1971. godine u crkvi na Širokom Brijegu.

U njegovom ocjenjivanju ne bi bilo jeftinoće. Moralo se znati za četiri da bi dobili tri

Radovao bi se kada bi ga se posjetilo u sobi, koja je bila zapravo biblioteka, a on bi se hvalio kako je upravo dobio neku knjigu, uglavnom najnoviju iz svijeta, a ne samo iz naše zemlje.

Bio je najsretniji kada bi mogao što pomoći ili dati. U svemu je bio velik. Veselio bi se kada bi mu se za velike blagdane došlo u sobu čestitati.

Ono malo što je dobio smokava i sl. podijelio bi sa svojim čestitarima.

Bio je govornik, ne samo s propovjedaonice, nego i u učionici, zapravo on je jedan od onih za koje se može reći

da je rođeni govornik. Bio je bogat u mislima, primjerima i izrazima.

Bio je čovjek velike kulture, široke obrazovanosti, poliglot. Znao je i engleski, što je tada bila rijetkost.

Bio je jedna od najistaknutijih osoba franjevačke hercegovačke Provincije. Izvanredno je svirao i pjevao.

Utjecao je na sve generacije na poseban način. Inače je bio jednostavan i pristupačan.

Izvan školskih obveza je bio dobronamjeran, pažljiv prijatelj, u nevolji bi uvijek bio pri ruci. Bio je pravi odgajatelj mladeži.

Osim školskih angažmana bio je omiljen kao voditelj duhovnih vježbi za đake

pri čemu bi u konviktu bila grobna tišina, koju bi on prekinuo na kraju otpjevanom *Ave Marijom*.

Predvodio je širokobriješke glazbenike.

Bio je zadnji fratar koji je rekao misu na Brijegu prije stradanja fratara.

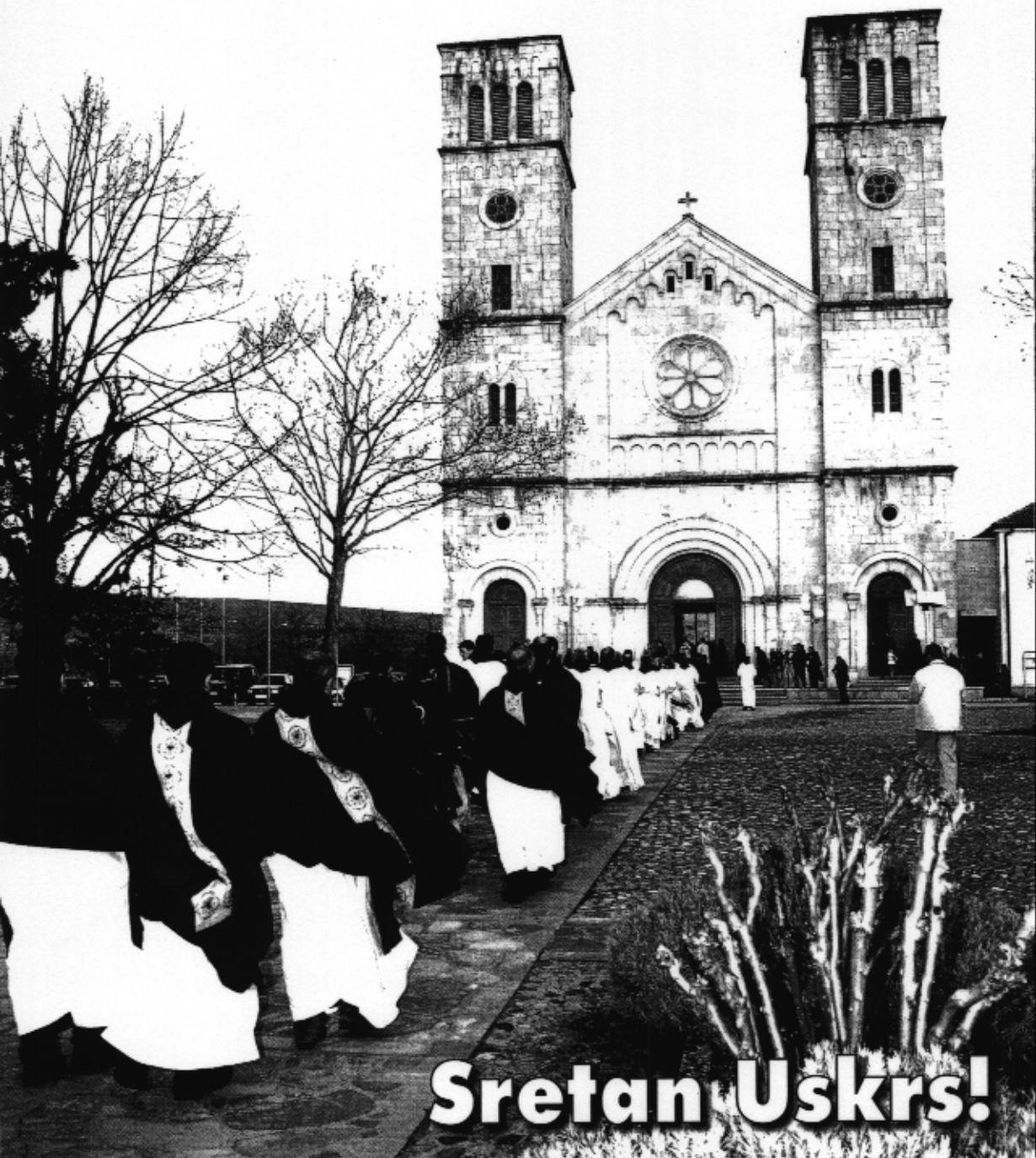
Svjedoci govore da je odbio naređenje jednog partizana da zgazi križ. Ja to ne mogu gaziti, kazao je. Ovaj je nastavio: Zgazi to ili ću te ubiti, a on uzvрати: Ne mogu, a vi ubijte!?"

Poslije toga ubili su ih sve i zapalili u fratarskom skloništu.

Ostaci su mu ekshumirano i ukopani 1971. godine u crkvi na Širokom Brijegu. Svjedoci tvrde da je pronađen s brevijarom u rukama.

NJEGOVIM STOPAMA

List FSR-a
Široki Brijeg
Godište II, broj 3
Ožujak 2008.
Cijena 10 kuna

Sretan Uskrs!